

Utsänd samrådsskrivelse

Landskrona 2009-04-23

Höje å fiskevårdsområdesförening
Bengt Jönsson

Hej!

Höje å vattendragsförbunds arbete med restaurering av Höjeåns gamla fåra just väster om Lund har pågått under hösten/vintern. I detta brev informerar vi om arbetsläget och inbjuder berörda att komma med synpunkter.

Tillstånd från Miljödomstolen

Restaureringen klassas i lagens mening som vattenverksamhet och är av sådan omfattning att den kräver tillstånd från Miljödomstolen. En tillståndsansökan – bl a innehållande en teknisk beskrivning samt en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) – är f n under utarbetande och kommer att sändas in till domstolen under våren. Som underlag till ansökan har vi under 2008 genomfört inventeringar av flora och fauna samt inmätning av marknivåer i ån och ådalen inom det aktuella området.

Förslag till teknisk utformning

Ett preliminärt förslag till teknisk utformning – utarbetat av hydraulisk expertis på Jordbruksverkets vattenenhet i Alnarp – är i det närmaste färdigt. Huvuddragen i detta beskrivs kortfattat nedan. För den som önskar tränga djupare in i materialet bifogas även det tekniska förslaget (i nuvarande skick) i sin helhet.

Enligt förslaget skall den befintliga raka kanal (södra grenen) där vattnet rinner idag finnas kvar parallellt med den fåra som ska restaureras (norra grenen, se karta). En reglering med dämme och minitappning som fördelar vattnet mellan de två fårorna installeras i södra grenen vid sektion 2A, just nedströms förgreningspunkten. Vid de flesta flödessituationer kommer merparten av vattnet att gå i den norra grenen. För att värna den befintliga vattenmiljön och hålla nere underhållsbehovet i södra grenen leds dock cirka 10-25 % (beroende på flödessituation) av flödet denna väg. Vid riktigt höga flödestoppar ökar andelen vatten i södra grenen ytterligare.

Den föreslagna utformningen innebär en liten dämning i ån närmast uppströms dämnet. Dämningen har klingat av helt vid väg 108 och påverkar inga andra fastigheter än Trolleberg 1:1 och Värpinge 15:4. Dämnet är så konstruerat att dämningseffekten är minst vid höga flöden. Vid medelhögflöde (=medelvärde av varje års högsta noterade flöde) är dämningen 9 cm just uppströms dämnet, 3 cm vid sektion 2 och 0 cm vid väg 108 (sektion B). Jordbruksverkets vattenenhet har bedömt att denna dämning är oskadlig och utan praktisk betydelse.

Den restaurerade sträckan (totalt ca 800 m) föreslås ha en bottenbredd på 4 meter. Övre delen (ca 600 m) får en flack bottenlutning (1,5 ‰). På några platser inom denna sträcka kommer dock mindre strömpartier att läggas in. Nedersta delen utformas som en cirka 200 m lång ”forssträcka” (bottenlutning: 6,5 ‰) som främjar den strömlevande faunan och kan bli en värdefull lekbotten för öring och andra fiskarter. Åslänterna ges en flack lutning (1:1.25 – 1:3) för att främja vegetationsetablering och minska risken för framtida erosion.

Två avgörande faktorer för att restaureringen skall ge önskad positiv effekt på växt- och djurliv är att nuvarande bete med nötkreatur fortsätter långsiktigt samt att en god kontakt uppnås mellan åvattnet och flodplanet. Vid utformningen har därför eftersträvat att marken inte ska bli

så blöt att betet äventyras, men att översvämningar likväl ska förekomma vid höglöden genom att vattnet svämmer över lägre markpartier längs den norra grenen. Vidare är avsikten att vattennivån i norra grenen även vid låg- och medelflöden ska ligga högre än vad som idag är fallet i södra grenen. I kombination med flackare slänter väntas detta ha en positiv effekt på bland annat vadarfåglar och änder. Då beräkningar av vattennivåer i ett vattendrag alltid är förknippade med viss osäkerhet föreslås att dämnet blir reglerbart inom ett visst intervall. På detta vis blir det möjligt att i efterhand justera flödesfördelningen mellan södra och norra grenen, och därmed översvämningens frekvensen i området.

Förväntade miljövinster av restaureringen

Den föreslagna restaureringen innebär att ådalen på den aktuella sträckan berikas med en ny vattenmiljö som är mer varierad än den befintliga med avseende på strömförhållanden, botten-substrat, släntlutning, temporära intilliggande vattensamlingar med mera. Därmed skapas förutsättningar för ett rikare växt- och djurliv (fisk, bottenfauna, groddjur och fåglar) i och intill ån. Även geomorfologin i och landskapsvyn över ådalen påverkas positivt. Vidare bidrar den nya fåran till att rena vattnet från övergödande näringsämnen.

Kontakt

Välkommen med synpunkter och frågor till David Reuterskiöld (0418-767 57) eller Johan Krook (0418-767 54) på Ekologgruppen som arbetar med restaureringsprojektet på uppdrag av Vattendragsförbundet. Du kan också nå oss via mail: david.reuterskiold@ekologgruppen.com eller post (adress längst ner på sidan). Vi behöver Era synpunkter **senast 11: e maj** för att därefter kunna utarbeta en slutlig version till miljödomstolen.

Vänliga hälsningar!
För Höje å vattendragsförbund

David Reuterskiöld

Bilaga C5 – Samråd med Höje å fiskevårdsområdesförening
MKB - Omedning av Höje å vid Värpinge och Trolleberg

Inkomna svar

Fiskevårdsområdesföreningens kontaktperson Bengt Jönsson har via mail (2009-04-25) meddelat att samrådshandlingarna i ärendet skall skickas till honom. Inget svar har inkommit från fiskevårdsområdesföreningen.